

שתחשב שמירה ולא תחשב היסח הדעת? והרי ודאי מסתבר שבאופן זה הרי הוא כמי שהסיח דעתו לגמרי מן הטומאה, ומן הדין שיהא טעון אפילו הזאת שלישי ושביעי ואף לתרומה.⁽¹⁸⁾

ומשנינן: אין, אכן יש שמירה לחצאין, ולענין מה שנשמר הרי הוא טהור, ולענין מה שהסיח דעתו הרי הוא טמא.

והתניא [בניחותא]: עודה הסל של גרוגרות על ראשו, כלומר, מי שהיה לו סל גרוגרות על ראשו.⁽¹⁹⁾

ומגריפה [כלי להפרדת גרוגרות מדובקות] בתוכו של הסל. ואמר: לבי על הסל והגרוגרות שבתוכו לשומרם בטהרה, ואין לבי על המגריפה שתישמר בטהרה.

הרי הסל והגרוגרות שבתוכו טהור, ואפילו לקדשים כיון שלא הסיח דעתו מהם, ואילו המגריפה טמאה מדרבנן, לענין קדשים ותרומה, משום היסח דעתו.

והוינן בה: והרי כיון שהסיח דעתו מן המגריפה והיא עצמה טמאה מדרבנן לענין קדשים, תטמא מגריפה לסל לענין קדשים!?

ומשנינן: אין כלי מטמא כלי.⁽¹⁾

ואכתי הוינן בה: ותטמא המגריפה למה

אמר תירץ רבא: באומר: שמרתיה למגריפה מדבר המטמאה טומאה הראויה לטמא את אחרים, ולא שמרתיה מדבר הפוסלה בטומאה שאינה מטמאת את אחרים,⁽²⁾

[ואם תאמר: כיון שהמגריפה שמורה מלטמא אחרים, אם כן למאי נפקא מינה שהיא טמאה?!? ראה מה שביאר רש"י בחגיגה כ א].

הרי למדנו: אף שמירה לחצאין שמירה היא.

איגלגל מילתא ומטאי לקמיה דרבי אבא בר ממל, נתגלגלה הקושיא על משנתנו, ממה ששנינו "אונן ומחוסר כפורים צריכים טבילה לקודש", ואשר נדחקה הגמרא ליישבה, לפני רבי אבא בר ממל.

אמר להו רבי אבא בר ממל: וכי לא שמיע להו, לאלו שהקשו את הקושיא על משנתנו מן המשנה בחגיגה, הא דאמר רבי יוחנן אמר רבי: תרומה שנגעה בשני לטומאה נעשית שלישי לטומאה מן התורה, ואסור לאוכלה. אבל אינה מטמאת את האדם האוכלה, ואולם חכמים גזרו כי האדם האוכל מאכל שהוא שלישי של תרומה עצמה,⁽³⁾ אסור הוא לאכול בתרומה, כי באכילתו הוא נעשה שלישי לטומאה,

1. ראה מה שתמה על זה הרש"ש בחגיגה כ א, וראה היטב ברש"י כאן בד"ה לבי על הסל.

2. נתבאר לפי פשוטו, וכנראה מדברי רש"י בחגיגה כ א; אך ראה רש"י כאן.

3. כלומר, תרומה עצמה שנעשית שלישי

18. מסתבר שקושיא זו באה לפרוך גם את הישוב הקודם לענין הזאת שלישי ושביעי, ועל פי זה נתבאר בפנים.

19. בחגיגה כ א הגירסא היא: הושיט ידו בסל, והסל על כתיפו.